

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Біотехнологія»
Спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія»
Галузі знань 16 «Хімічна інженерія та біоінженерія»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про викладача

ЛІСНА
Анастасія
Геннадіївна

доцент кафедри
менеджменту,
маркетингу та
забезпечення якості у
фармації, кандидат
фармацевтичних
наук, доцент

lisna@nuph.edu.ua

[https://
mmqaph.nuph.edu.ua/lisna-
anastasiya-gennadiivna //](https://mmqaph.nuph.edu.ua/lisna-anastasiya-gennadiivna/)

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації.
- 2. Адреса кафедри:** 61121, м. Харків, вул. Валентинівська, 4, 3-й поверх, т. 0572-67-91-72.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://mmqaph.nuph.edu.ua/>.
- 4. Консультації :** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації (за посиланням <https://mmqaph.nuph.edu.ua/grafiki-potochnih-konsultacij/>).
- 5. Анотація освітнього компонента:** Освітній компонент є вибіркоким в програмі підготовки здобувачів спеціальності «Біотехнології та біоінженерія» за освітньою програмою «Біотехнологія». Джерелом теоретичних засад освітнього компонента «Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі» виступають антропологічні компоненти (філософія, соціологія). Науковим інструментом виступають фізичні, хімічні, біологічні та психічні закони, що описані у природничих освітніх компонентах (фізиці, хімії, біології, психології). Практичні навички із захисту людини у різних сферах життєдіяльності надають прикладні як: основи охорони праці, ергономіка, трудове право, гігієна у фармації, перша долікарська допомога та ін.
- 6. Мета викладання освітнього компонента:** Метою викладання є забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці при роботі в закладах фармації, фармацевтичному підприємстві які включають негативну дію на людину та навколишнє природне середовище, приймати продуктивні рішення у сфері безпеки життєдіяльності; сформувати у студентів відповідальність за особисту та колективну безпеку у повсякденних умовах та під час надзвичайних ситуацій, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності на первинній посаді.
- 7. Компетентності відповідно до освітньої програми:**
Soft-skills / Загальні компетентності (ЗК):
ЗК 6. Навички здійснення безпечної діяльності.
ЗК 7. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК19. Здатність використовувати досягнення біотехнологій у процесах захисту довкілля, переробленні відходів в різних галузях промисловості та сільському господарстві.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН22. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ПРН27. Вміти оцінювати екологічні ризики від антропогенної діяльності, аналізувати та обґрунтовувати застосування технологій захисту довкілля та переробки відходів.

9. Статус освітнього компонента: вибіркова.

10. Пререквізити освітнього компонента: «Філософія, етика та естетика», «Біобезпека та біоетика у біотехнології», «Біотехнології і проблеми довкілля» та «Гігієна і виробнича санітарія біотехнологічних виробництв».

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредита ЕКТС, 90 годин.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

–*пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, інший навчальний контент;

–*репродуктивний метод:* практичні заняття;

–*проблемне викладання:* Brainstorming – метод «мозкового штурму»;

–*частково-пошуковий метод:* Game-based learning – ігрові методи навчання (ділові ігри); Team-based learning – метод роботи в малих групах.

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі

Тема 1. Терміни та визначення дисципліни. Класифікація надзвичайних ситуацій та небезпек.

Тема 2. Характеристика природних, антропогенних та змішаних надзвичайних ситуацій.

Тема 3. Менеджмент безпеки.

Тема 4. Вступ. Загальні питання охорони праці.

Тема 5. Санітарія та гігієна праці.

Тема 6. Безпека праці.

Тема 7. Основи пожежної безпеки.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе виконання практичних, ситуаційних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу за темами освітнього компонента, підготовку наукової доповіді (есе) за однією з тем освітнього компонента (за вибором).

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, ділова гра, наукова доповідь, колективне та самостійне вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, спостереження за роботою здобувачів в групі при обговоренні ситуаційних завдань.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних

(розрахункових) задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю, за контроль змістового модулю 1.

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до семестрового контролю:

поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю 1, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	9	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 2.	9	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 3.	9	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 4.	9	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 5.	9	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 6.	9	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 7.	9	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
		5	ділова гра
Тема 1-7	17	17	підготовка наукової доповіді (есе)
Всього балів за змістовий модуль 1:		80	
Всього балів за модуль:		80	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
тестування	14
відповіді на теоретичні питання	12
вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань	32
ділова гра	5
підготовка наукової доповіді (есе)	17
<i>Всього балів:</i>	<i>80</i>

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	10	20
вирішення практичного завдання	10	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>20</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 17 балів - підготовка наукової доповіді (есе);

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають тестові та розрахункові завдання для самостійного вивчення.

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітньої компоненти застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

<i>Сума балів за 100-бальною шкалою</i>	<i>Шкала ECTS</i>	<i>Оцінка за недиференційованою шкалою</i>
--	--------------------------	---

90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Жуковина О.В., Грецька Г.А., Сагайдак Р.В. Основи охорони праці: метод. рекомендації для проведення семін. занять. Х.:НФаУ, 2018. 59 с. 2. Соціальна та виробнича безпека діяльності : навч. посібник [для здобувачів вищої освіти спец. «Освітні, педагогічні науки» освітньої програми «Педагогіка вищої школи»] / А. А. Котвіцька [та ін.] ; за ред. доц. О. В. Жуковіної ; НФаУ, Державна служба України з питань праці. Харків : НФаУ, 2019. 220 с. 3. Сокурєнко В.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручн. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2021. 308 с.
-------------------------------	--

Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці: навч. посіб. / О.П. Яворовський, В.М. Васильчук М.В., Медвідь М.В., Сачков Л.С. К. : Фенікс, 2010. 896 с. 2. Охорона праці та промислова безпека: навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В.В. Зацарний, Р.В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третякова, К.К.Ткачук, А. В. Чадюк. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: Каравела, 2009. 225 с. 3. Lisna A.G., Kovalenko Sv.M., Litvinova O.V. Directions for improvement of the system of labor protection management at a pharmaceutical enterprise using digital technologies // Annals of Mechnikov Institute. - 2023. - №2. - 31-36 p. 4. Kovalenko S., Lisna A. Main aspects of the use of artificial intelligence in the field of labor protection at pharmaceutical enterprises // International scientific journal "Internauka". — 2024. — №3. https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-3-9714 5. Лісна, А.Г. "Актуальність фармацевтичного забезпечення населення в умовах надзвичайних ситуацій" / А.Г. Лісна, С.М. Коваленко // Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України : матеріали ІХ Всеукр. заочної наук.-практ. інтернет-конф., м. Київ, 28. квіт. 2023 р. Київ: УДУ, імені Михайла Драгоманова 2023. С. 93-94. 6. Коваленко, С.М. Особливості організації охорони праці в закладах фармації/ С.М. Коваленко, А.Г. Лісна // Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я : матеріали І Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 19 трав. 2023 р. Харків: НФаУ, 2023. С. 164-165. 7. Kovalenko S., Lisna A. The relevance of human life safety issues in current conditions in Ukraine and in the world // Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини: збірник наукових праць. 2024. №5. С. 180-182.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Сайт кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://mmqaph.nuph.edu.ua/. 2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/. 3. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rada.gov.ua. 4. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini/. 5. Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.dsns.gov.ua/. 6. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://dsp.gov.ua/. 7. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/.
Система дистанційного	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=5161

навчання Moodle	
------------------------	--

17. Матеріально-технічне та програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – персональний комп’ютер; мультимедійний проектор; екран мультимедійний.

Програмне забезпечення: програма Office Standard; програма для організації відеоконференцій ZOOM; модульне об’єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE.